

ไม้ผลัดใบหรือไม้กึ่งผลัดใบสูงถึง 25 ม. เรือนยอด รูปขอบขนานแน่นทึบ ลำต้นใหญ่กลมโคนแผ่อก เปลือก สีเทาอมชมพู ถึงสีน้ำตาลเข้ม เรียบหรือแตกเป็นแผ่นตามแนวตั้ง เปลือกในสีครีมถึงแดง *Bhesa indica* (Bedd.) Ding Hou ใบ ออกเวียนสลับ รูปรีถึงขอบขนานหรือพบบ้างรูปใบหอก กว้าง 4-15 ซม. ยาว 11-40 ซม. ปลายแหลมถึงแหลมสั้นโคนห้หรือกลม ขอบเรียบ ใบแก่ เนื้อคล้ายหนังบาง เกลี้ยง เส้นใบ 14-20 คู่ เล็กเรียว ค่อนข้างตรง ฐานด้านล่าง เส้นใบย่อยเป็นชั้นบันไดชิดกันมากและขนานกัน จาง โดยเฉพาะด้านล่าง ก้านใบยาว 4-8 ซม. บวมและโค้งที่ปลายทั้งสองด้าน กิ่งใหญ่ (เส้นผ่าศูนย์กลาง 5- 10 มม. ตรงใกล้ปลาย) แตกเป็นแผ่น หยาบ มีรอยของแผลเป็นของหูใบชัด ตาใบรูปโคนแคบหุ้มด้วยหูใบรูปใบหอก ยาว 2.5-3.5 ซม. ดอก ขนาด 0.5 ซม. สีครีมถึงสีออกเขียวอ่อนมีกลิ่นเหม็นนิดๆ สมบูรณ์เพศ สมมาตร ออกเป็นช่อเชิงลด แตกแขนงยาวถึง 25 ซม. ตามซอกใบบนๆ หรือออกเป็นกลุ่ม ใกล้ปลายกิ่ง (มักมีตาใบอยู่ตรงกลาง) ดอกจำนวนมาก ก้านดอกยาวประมาณ 2 มม. ขนนุ่ม กลีบเลี้ยงมีพูแหลม 5 พู ยาวประมาณ 1 มม. กลีบดอก 5 กลีบแยกกัน ยาว 2-2.5 มม. ปลายห้ ปิดในตาดอกเกสรเพศผู้ 5 อัน ยาวประมาณ 1.5 มม. ก้านชูอับเรณูเล็กเรียว อับเรณูรูปสามเหลี่ยม ติดอยู่ระหว่างพูของ จานฐานดอกน้มี สีชมพูถึงสีแดงเข้ม 5 พู รังไข่ยาวประมาณ 1 มม. มี 2 ช่อง มีกระจุยขนคล้ายไหม ที่ปลาย ก้านเกสรเพศเมีย 2 อันแยกกัน ผล ยาว 2.5-5 ซม. สีเขียวอมเหลือง เมื่อแก่สีอมน้ำตาล แยกเป็น 2 พู ไม่เท่ากันโคนห้หรือกลม พูหนึ่งมีลืบ หนาคล้ายหนังแก่แตก เมล็ดกว้าง 1.5 ซม. ยาว 2.5 ซม. แต่ละพูมี 1(2) เมล็ด รูปรี มีเนื้อบางสีขาวหุ้มที่โคนขึ้นมา พบทั่วไปในป่าดิบเดิมและป่ารุ่นที่ต่ำ และตามป่าดิบเขา สูง 800-2,100 ม. ในภาคอื่น ชนิดนี้แตกต่างจาก *B.indica* ในอินเดียตอนใต้ ที่มีใบหนากว่า เส้นร่างแหใบชัด ช่อดอกใหญ่ จานฐานดอกไม่เป็นพู อับเรณูเปิดเข้าในรังไข่เกลี้ยง หรือมีขนที่ปลาย เนื้อหุ้ม 1/3-1/2 ของเมล็ด

ข้อมูลอ้างอิง : ไซมอน การ์ดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร กองการดา ขามฤต, ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1- กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คปฟ. 2559. 792 หน้า.

ภาพประกอบ : ภาพลำต้น/ใบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพผล : http://www.biotik.org/india/species/b/bhesindi/bhesindi_15_en.html